

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 10. novembra 2022 *

„Predhodno odločanje – Postopki javnega naročanja gradenj, blaga in storitev – Direktiva 2014/24/EU – Oddaja naročil – Člen 2(1), točka 10 – Pojem ‚gospodarski subjekt‘ – Vključitev družbe z neomejeno odgovornostjo brez pravne osebnosti – Člen 19(2) in člen 63 – Skupno podjetje ali uporaba zmogljivosti drugih subjektov povezanih oseb – Člen 59(1) – Obveznost predložitve enega ali več enotnih evropskih dokumentov v zvezi z oddajo javnega naročila (ESPD) – Namen ESPD“

V zadevi C-131/21,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Gerechtshof 's-Hertogenbosch (višje sodišče v 's-Hertogenboschu, Nizozemska) z odločbo z dne 5. oktobra 2021, ki je na Sodišče prispela 14. oktobra 2021, v postopku

Taxi Horn Tours BV

proti

gemeente Weert,

gemeente Nederweert,

Touringcars VOF,

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi M. Safjan, predsednik senata, N. Jääskinen in M. Gavalec (poročevalec), sodnika,

generalni pravobranilec: M. Campos Sánchez-Bordona,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Taxi Horn Tours BV L. C. van den Berg, advocaat,
- za gemeente Weert in gemeente Nederweert N. A. D. Groot, advocaat,

* Jezik postopka: nizozemščina.

- za nizozemsko vlado M. K. Bulterman in M. H. S. Gijzen, agentki,
- za Evropsko komisijo P. Ondrušek in G. Wils, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 2, 19, 59 in 63 Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL 2014, L 94, str. 65) in Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2016/7 z dne 5. januarja 2016 o določitvi standardnega obrazca za enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila (UL 2016, L 3, str. 16).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Taxi Horn Tours BV na eni strani ter gemeente Weert, gemeente Nederweert (občina Weert in občina Nederweert, Nizozemska) (v nadaljevanju skupaj: občini) in družbo Touringcars VOF na drugi, ker sta občini zadnjenavedeni družbi oddali javno naročilo za avtobusni prevoz.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2014/24

- 3 V uvodnih izjavah 14, 15 in 21 Direktive 2014/24 je navedeno:
 - „(14) Pojasniti bi bilo treba, da bi morali pojem ‚gospodarski subjekt‘ razlagati dovolj široko, da bi zajemal katero koli osebo in/ali subjekt, ki na trgu ponuja izvedbo gradenj, dobavo blaga ali opravljanje storitev, ne glede na to, v kateri pravni obliki se ta oseba in/ali subjekt odloči delovati. Pojem ‚gospodarski subjekt‘ bi torej moral zajemati podjetja, podružnice, hčerinske družbe, partnerstva, zadruga, družbe z omejeno odgovornostjo, javne ali zasebne univerze in druge oblike subjektov, ki niso fizične osebe, ne glede na to, ali gre v vseh okoliščinah za ‚pravne osebe‘ ali ne.
 - (15) Pojasniti bi bilo treba, da skupine gospodarskih subjektov, tudi če obstajajo v obliki začasnih združenj, lahko sodelujejo v postopkih javnega naročanja, ne da bi za to morale prevzeti določeno pravno obliko. Če je to potrebno, na primer v primeru, ko se zahteva solidarna odgovornost, se določena oblika lahko zahteva ob oddaji javnega naročila takšnim skupinam. [...]

[...]

(21) Javna naročila, ki jih oddajo javni naročniki iz vodnega, energetskega in prometnega sektorja ter sektorja poštних storitev in zadevajo navedene dejavnosti, so zajeta v Direktivi 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta [z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštних storitev ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL 2014, L 94, str. 243)]. Vendar pa naročila, ki jih javni naročniki oddajo v okviru svojih storitvenih dejavnosti v pomorskem, priobalnem ali rečnem prevozu, spadajo na področje uporabe te direktive.“

4 Člen 2 te direktive, naslovljen „Opredelitve pojmov“, določa:

„1. V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[...]

10. ‚gospodarski subjekt‘ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo ali javni subjekt ali skupino teh oseb in/ali subjektov, vključno z vsakim začasnim združenjem podjetij, ki na trgu ponuja izvedbo gradenj in/ali gradbenega dela, dobavo blaga ali izvedbo storitev;

[...]“.

5 Člen 18 navedene direktive, naslovljen „Načela javnega naročanja“, v odstavku 1, prvi pododstavek, določa:

„Javni naročniki obravnavajo gospodarske subjekte enako in nediskriminatorno ter delujejo transparentno in sorazmerno.“

6 Člen 19 iste direktive, naslovljen „Gospodarski subjekti“, v odstavku 2 določa:

„V postopkih javnega naročanja lahko sodelujejo skupine gospodarskih subjektov, vključno z začasnimi združenji. Javni naročniki pa od njih ne smejo zahtevati, da imajo, če želijo predložiti ponudbo ali prijavo za sodelovanje, določeno pravno obliko.

Javni naročniki lahko v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila po potrebi pojasnijo zahteve v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem ali tehnično in strokovno sposobnostjo iz člena 58, ki jih morajo izpolnjevati skupine gospodarskih subjektov, če je to upravičeno iz objektivnih razlogov in je sorazmerno. Države članice lahko določijo način, na katerega skupine gospodarskih subjektov izpolnijo te zahteve.

[...]“.

7 Člen 59 Direktive 2014/24, naslovljen „Enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila“, v odstavku 1 določa:

„Ob predložitvi prijav za sodelovanje ali ponudb javni naročniki namesto potrdil, ki jih izdajajo javni organi ali tretje osebe, sprejmejo enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila (ESPD), ki vključuje posodobljeno lastno izjavo, kot predhodni dokaz, da zadevni gospodarski subjekt izpolnjuje naslednje pogoje:

(a) ni v enem od položajev iz člena 57, zaradi katerega so ali bi lahko bili gospodarski subjekti izključeni;

- (b) izpolnjuje ustrezne pogoje za sodelovanje, določene v skladu s členom 58;
- (c) če je primerno, izpolnjuje objektivna pravila in kriterije, določene v skladu s členom 65.

Če gospodarski subjekt uporablja zmogljivosti drugih subjektov v skladu s členom 63, ESPD vsebuje tudi informacije iz prvega pododstavka tega odstavka v zvezi s temi subjekti.

ESPD vključuje uradno izjavo gospodarskega subjekta, da zadevni razlog za izključitev ne velja in/ali da je zadevni pogoj za sodelovanje izpolnjen, obenem pa zagotavlja ustrezne informacije, ki jih zahteva javni naročnik. Poleg tega je v ESPD naveden javni organ ali tretja oseba, odgovorna za izdajo dokazil, vsebuje pa tudi uradno izjavo o tem, da bo gospodarski subjekt na zahtevo in brez odlašanja lahko predložil ta dokazila.

Če lahko javni naročnik dokazila pridobi neposredno v bazi podatkov v skladu z odstavkom 5, ESPD prav tako vsebuje informacije, ki so potrebne v ta namen, kot so spletni naslov baze podatkov, podatki za identifikacijo in po potrebi nujna izjava o soglasju.

Gospodarski subjekti lahko ponovno uporabijo ESPD, ki so ga uporabili že v prejšnjem postopku javnega naročanja, če potrdijo, da so informacije v njem še vedno točne.“

- 8 Člen 63 navedene direktive, naslovljen „Uporaba zmogljivosti drugih subjektov“, v odstavku 1 določa:

„Glede pogojev v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem iz člena 58(3) ter pogojev v zvezi s tehnično in strokovno sposobnostjo iz člena 58(4) lahko gospodarski subjekt po potrebi za posamezno naročilo uporabi zmogljivosti drugih subjektov, ne glede na pravno razmerje med njim in temi subjekti. Glede pogojev v zvezi z izobrazbo in strokovno usposobljenostjo iz točke (f) dela II Priloge XII ali ustreznimi poklicnimi izkušnjami pa lahko gospodarski subjekti uporabijo zmogljivosti drugih subjektov le, če bodo ti izvajali gradnje ali storitve, za katere se zahtevajo te zmogljivosti. Če želi gospodarski subjekt uporabljati zmogljivosti drugih subjektov, javnemu naročniku dokaže, da bo imel na voljo potrebna sredstva, na primer s predložitvijo zagotovil teh subjektov v ta namen.

Javni naročnik v skladu s členi 59, 60 in 61 preveri, ali subjekti, katerih zmogljivosti namerava uporabiti gospodarski subjekt, izpolnjujejo ustrezne pogoje za sodelovanje, oziroma ali obstajajo razlogi za izključitev v skladu s členom 57. Javni naročnik od gospodarskega subjekta zahteva zamenjavo subjekta, ki ne izpolnjuje ustreznih pogojev za sodelovanje ali v zvezi z njim obstajajo obvezni razlogi za izključitev. Javni naročnik lahko od gospodarskega subjekta zahteva zamenjavo subjekta, v zvezi s katerim obstajajo neobvezni razlogi za izključitev; tako zahtevo lahko od njega zahteva tudi država članica.

Če gospodarski subjekt uporabi zmogljivosti drugih subjektov glede pogojev v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem, lahko javni naročnik zahteva, da so gospodarski subjekt in navedeni subjekti skupaj odgovorni za izvedbo javnega naročila.

Pod enakimi pogoji lahko skupina gospodarskih subjektov iz člena 19(2) uporabi zmogljivosti sodelujočih v tej skupini ali drugih subjektov.“

Direktiva 2014/25

- 9 Člen 11 Direktive 2014/25, naslovljen „Storitve prevoza“, določa:

„Ta direktiva se uporablja za dejavnosti v zvezi z zagotavljanjem ali upravljanjem omrežij, ki zagotavljajo javno storitev na področju prevoza z železnico, avtomatiziranimi sistemi, tramvajem, trolejbusom, avtobusom ali žičnico.

Pri prevoznih storitvah se šteje, da omrežje obstaja, kadar se storitev opravlja v skladu s pogoji delovanja, ki jih določi pristojni organ države članice, na primer pogoji v zvezi s progami ali linijami, zmogljivostjo, ki jo je treba zagotavljati, ali pogostostjo storitve.“

Izvedbena uredba 2016/7

- 10 V uvodni izjavi 1 Izvedbene uredbe 2016/7 je navedeno:

„Eden glavnih ciljev Direktive [2014/24] in Direktive [2014/25] je zmanjšanje upravnih bremen za javne naročnike, naročnike in gospodarske subjekte, zlasti za mala in srednja podjetja. Ključen del teh prizadevanj je enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila. Standardni obrazec za enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila bi bilo zato treba oblikovati tako, da ne bi bilo treba predložiti velikega števila potrdil ali drugih dokumentov v zvezi z razlogi za izključitev in pogoji za sodelovanje. Iz istega razloga bi moral standardni obrazec zagotoviti tudi ustrezne informacije o subjektih, katerih zmogljivosti gospodarski subjekt uporablja, tako da bi se preverjanje informacij v zvezi s temi subjekti lahko izvedlo istočasno in pod enakimi pogoji kot preverjanje v zvezi z glavnim gospodarskim subjektom.“

- 11 Priloga 1 k tej uredbi, naslovljena „Navodila“, določa:

„Enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila je lastna izjava gospodarskih subjektov, ki velja kot predhodni dokaz in nadomešča potrdila, ki jih izdajo javni organi ali tretje osebe. V skladu s členom 59 Direktive [2014/24] je to uradna izjava gospodarskega subjekta, da se ne nahaja v nobenem izmed položajev, v katerih so ali bi lahko bili gospodarski subjekti izključeni, da izpolnjuje ustrezne pogoje za sodelovanje in, če je primerno, izpolnjuje objektivna pravila in merila, določena z namenom omejitve števila sicer ustreznih kandidatov, ki bodo povabljeni k sodelovanju. Cilj tega dokumenta je zmanjšati upravno breme, ki nastaja z zahtevo po pripravi precejšnjega števila potrdil ali drugih dokumentov, povezanih z razlogi za izključitev in pogoji za sodelovanje.

[...]

Gospodarski subjekti so lahko izključeni iz postopka javnega naročanja ali kazensko odgovarjajo na podlagi nacionalne zakonodaje, kadar predložijo resne zavajajoče razlage pri oddaji enotnega evropskega dokumenta v zvezi z oddajo javnega naročila ali na splošno pri predložitvi informacij, ki so potrebne za preverjanje, da ni razlogov za izključitev in da so izpolnjeni pogoji za sodelovanje, ali kadar se takšne informacije ne razkrijejo ali gospodarski subjekti ne morejo predložiti dokazil.

Gospodarski subjekti lahko ponovno uporabijo informacije iz enotnega evropskega dokumenta v zvezi z oddajo javnega naročila, ki je bil že uporabljen v prejšnjem postopku oddaje javnega naročila, če so te informacije še vedno točne in pomembne. Najlažji način za to je vstavljanje informacij v novi enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila z uporabo

ustreznih funkcij v zgoraj navedeni elektronski storitvi enotnega evropskega dokumenta v zvezi z oddajo javnega naročila. Seveda pa bo mogoče informacije ponovno uporabiti tudi s pomočjo drugih načinov kopiranja, npr. informacij, shranjenih v računalniški opremi gospodarskega subjekta (osebni računalniki, tablični računalniki, strežniki ...).

[...]

Kot je bilo že omenjeno, enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila vključuje uradno izjavo gospodarskega subjekta, da zadevni razlogi za izključitev ne veljajo, da so zadevni pogoji za sodelovanje izpolnjeni in da bo zagotovil ustrezne informacije, ki jih zahteva javni naročnik oziroma naročnik.

[...]

Gospodarski subjekt, ki v postopku oddaje javnega naročila nastopa samostojno in ne uporablja zmogljivosti drugih subjektov, da bi izpolnil pogoje za sodelovanje, mora izpolniti en enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila.

Gospodarski subjekt, ki v postopku oddaje javnega naročila nastopa samostojno, vendar uporablja zmogljivosti enega ali več drugih subjektov, mora zagotoviti, da javni naročnik oziroma naročnik prejme njegov enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila, poleg tega pa še ločen enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila, ki navaja ustrezne informacije [...] za vsakega od subjektov, katerih zmogljivosti uporablja.

Kadar pa skupine gospodarskih subjektov, vključno z začasnimi združenji, v postopku oddaje javnega naročila nastopajo skupaj, je treba za vsakega od sodelujočih gospodarskih subjektov predložiti ločen enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila, v katerem se navedejo informacije, ki se zahtevajo v delih II do V.

Kadar je več kot ena oseba član upravnega, upravljaljskega ali nadzornega organa gospodarskega subjekta ali ima več oseb pooblastila za njegovo zastopanje ali odločanje ali nadzor v njem, lahko nacionalna zakonodaja, vključno s pravili o varstvu podatkov, določa, da mora isti enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila podpisati vsak(-a) izmed njih.

[...]“.

Nizozemsko pravo

Zakon o javnem naročanju

- 12 Z Aanbestedingswet (zakon o javnem naročanju) z dne 1. novembra 2012 (Stb. 2012, št. 542) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: zakon o javnem naročanju), sta v nizozemsko pravo preneseni Direktiva 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil naročnikov v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 7, str. 19) in Direktiva 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 7, str. 132). Nekateri predmeti tega

zakona so urejeni z Besluit van 11 februari 2013, houdende de regeling van enkele onderwerpen van de Aanbestedingswet 2012 (Aanbestedingsbesluit) (uredba z dne 11. februarja 2013 o nekaterih predmetih zakona iz leta 2012 o javnem naročanju), ki v členu 2 določa:

„1. V lastni izjavi iz člena 2.84 zakona [o javnem naročanju] so navedeni vsaj ti podatki:

- (a) podatki o javnem naročniku ali podjetju v posebnem sektorju in o postopku za oddajo javnega naročila;
- (b) podatki o gospodarskem subjektu;
- (c) izjava glede razlogov za izključitev;
- (d) izjava o zahtevah glede zahtevanih pogojev ustreznosti in izjava glede tehničnih specifikacij in izvedbenih pogojev v zvezi z okoljem;
- (e) izjava o tem, kako so izpolnjeni pogoji za sodelovanje;
- (f) izjava o točnosti izpolnjene lastne izjave in pristojnosti podpisnika;
- (g) datum in podpis.

[...]

3. Vzorec ali vzorci lastne izjave se določijo z ministrskim odlokom.“

13 Člen 2.52 tega zakona določa:

„[...]

3. Združenje gospodarskih subjektov lahko odda ponudbo ali se prijavi kot kandidat.

4. Javni naročnik za oddajo ponudbe ali prijave za sodelovanje pri združenju gospodarskih subjektov ne zahteva, da ima tako združenje določeno pravno obliko“.

14 Člen 2.84 zakona o javnem naročanju določa:

„1. Lastna izjava je izjava gospodarskega subjekta, v kateri ta navede:

- (a) ali se zanj uporabljajo razlogi za izključitev;
- (b) ali izpolnjuje pogoje ustreznosti, zahtevane v obvestilu o oddaji ali dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila;
- (c) ali izpolnjuje ali bo izpolnjeval tehnične specifikacije in izvedbene pogoje v zvezi z okoljem in dobrim počutjem živali ali pogoje v zvezi s socialnimi vidiki;
- (d) ali in kako izpolnjuje pogoje za sodelovanje.

2. Podatki in informacije, ki jih je mogoče zahtevati v izjavi, in vzorec ali vzorci te izjave, se določijo z izvedbeno uredbo ali na njeni podlagi.“

15 Člen 2.85 tega zakona določa:

„1. Javni naročnik od gospodarskega subjekta zahteva, da ob prijavi za sodelovanje ali oddaji ponudbe predloži lastno izjavo, za katero uporabi vzorec, določen v ta namen; javni naročnik pri tem navede, kateri podatki in informacije morajo biti vsebovani v lastni izjavi.

2. Javni naročnik od gospodarskega subjekta ne zahteva, da v utemeljitev svoje prijave za sodelovanje ali ponudbe predloži podatke in informacije na drug način, kot je lastna izjava, če jih je mogoče zahtevati v njej.

3. Javni naročnik lahko od gospodarskega subjekta zahteva samo, da k lastni izjavi priloži dokazila, ki se ne nanašajo na podatke in informacije, ki jih je mogoče zahtevati v častni izjavi, razen če gre za dokazila iz člena 2.93(1)(a) v delu, v katerem so zajeta s seznamom iz te izjave, ali iz člena 2.93(1)(b).

4. Gospodarski subjekt iz odstavka 1 tega člena lahko predloži že uporabljeno lastno izjavo, če potrdi, da podatki iz te izjave še vedno veljajo.“

Civilni zakonik

16 Člen 7A:1655 Burgerlijk Wetboek (civilni zakonik) določa:

„Družba civilnega prava je pogodba, s katero se dve ali več oseb zaveže nekaj prispevati v družbo z namenom, da si bodo razdelile nastalo korist.“

Trgovinski zakonik

17 Člen 16 Wetboek van Koophandel (trgovinski zakonik) določa:

„Družba z neomejeno odgovornostjo je družba civilnega prava, ustanovljena za izvajanje gospodarske dejavnosti pod skupnim imenom.“

18 Člen 17(1) tega zakonika določa:

„Vsak družbenik, ki ni izključen iz tega, je pooblaščen, da v imenu družbe opravlja posle, da izplačuje in prejema sredstva ter da družbo zavezuje v odnosu do tretjih oseb in tretje osebe v odnosu do družbe.“

19 Člen 18 navedenega zakonika določa:

„Pri družbah z neomejeno odgovornostjo je vsak od družbenikov solidarno odgovoren za obveznosti družbe.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 20 Družba Taxi Horn Tours je do 1. avgusta 2019 na podlagi javnega naročila, ki sta mu ga oddali občini, opravljala prevoz osnovnošolskih učencev v okviru pouka telesne vzgoje (v nadaljevanju: prevoz na športne dejavnosti).
- 21 Ker sta se občini odločili, da tega naročila ne bosta podaljšali, sta za obdobje od 1. januarja 2020 do konca šolskega leta 2027–2028 organizirali odprti postopek javnega naročanja za prevoz na športne dejavnosti. Merilo za oddajo je bila ekonomsko najugodnejša ponudba.
- 22 V razpisnih navodilih za to javno naročilo, ki sta ga sestavili občini, je bilo med drugim določeno, da mora za zagotovitev točnosti in veljavnosti ponudbe vodstveni delavec, ki je pooblaščen za zastopanje podjetja in za sprejemanje zavezujočih odločitev, podpisati ESPD, ponudbo in priloge k njej. Poleg tega morajo skupine prevoznih podjetij, ki predložijo ponudbo, imenovati kontaktno osebo. Vsak član take skupine je moral biti solidarno odgovoren za izpolnitev prevozne pogodbe. Nazadnje, v teh navodilih je bilo določeno, da mora biti ponudba popolna in med drugim vsebovati popolno izpolnjen in veljavno podpisan ESPD.
- 23 Občini, ki sta prejeli dve ponudbi, in sicer eno od družbe Touringcars in drugo od družbe Taxi Horn Tours, sta zadnjenavedeno družbo obvestili, da nameravata naročilo oddati družbi Touringcars.
- 24 Družba Taxi Horn Tours je nato pri Rechtbank Limburg (sodišče v Limburgu, Nizozemska) vložila predlog za izdajo začasne odredbe, s katerim je predlagala, prvič, izločitev ponudbe družbe Touringcars in, drugič, naj se naročilo dodeli njej.
- 25 Po zavrnitvi tega predloga z odločbo z dne 12. februarja 2020 sta občini s podjetjem Touringcars sklenili pogodbe za prevoz na športne dejavnosti od 1. marca 2020.
- 26 Družba Taxi Horn Tours je zoper to odločbo vložila pritožbo pri Gerechtshof's-Hertogenbosch (višje sodišče v 's-Hertogenboschu, Nizozemska), ki je predložitveno sodišče. To sodišče poudarja, da je ponudbo družbe Touringcars predložil F, ki je v imenu te družbe vložil tudi ESPD. Zato naj bi se postavljalo vprašanje, ali je družba Touringcars za to družbo z neomejeno odgovornostjo lahko predložila samo en ESPD ali pa je moral ESPD predložiti vsak družbenik .
- 27 V zvezi s tem družba Taxi Horn Tours trdi, da je družba Touringcars trajno združenje podjetij njenih dveh družbenic in zato združenje podjetij. Zato naj bi bilo pomembno, da je ravnanja in izjave obeh družbenic mogoče preveriti prek lastnega ESPD vsake od njih.
- 28 Občini pa predlagata, da je treba razlikovati med trajnimi in začasnimi združenji. Pojem „skupina gospodarskih subjektov“ v smislu prava Unije o javnih naročilih naj bi se nanašal na začasno združenje. Družba z neomejeno odgovornostjo pa naj bi bila partnerstvo v smislu uvedne izjave 14 Direktive 2014/24 in naj torej kot celota ne bi bila skupina gospodarskih subjektov, ampak le en gospodarski subjekt. Poleg tega je po mnenju občin mogoče preverjanje družbenikov opraviti prek dela III A ESPD, ki se nanaša na razloge za izključitev in gospodarskim subjektom nalaga, da navedejo razloge, povezane s kazenskimi obsodbami.
- 29 Predložitveno sodišče navaja, da je družba Touringcars družba z neomejeno odgovornostjo, vpisana v sodni register in ustanovljena 1. januarja 2011 za nedoločen čas. Ima 82 zaposlenih, njena dejavnost pa obsega „prevoz potnikov po cesti z občasnimi prevozi, prevoz s taksiji ter

prodajo in popravilo osebnih avtomobilov in lahkih gospodarskih vozil“. Družbenici družbe Touringcars sta družbi K BV, ki ima 39 zaposlenih, in F Touringcars BV, ki nima zaposlenih. Direktor družbe Touringcars je F, ki ima polna pooblastila. Obe družbenici upravljata svoje prevozno podjetje. K je direktor družbe K BV, F pa je pooblaščenec družbe K BV in ima naziv komercialni direktor. Nazadnje, edini direktor in delničar družbe F Touringcars BV je družba F Beheer BV, katere edini poslovodja in delničar je F.

- 30 K je z dopisom z dne 27. januarja 2020 izjavil, da je januarja 2011 F podelil polno pooblastilo kot direktorju, ki je sam in samostojno pooblaščen za zastopanje družbe K BV. Od takrat naj bi F zagotavljal celotno upravljanje te družbe. V istem obdobju je družba K BV skupaj z družbo F Touringcars BV ustanovila družbo z neomejeno odgovornostjo s firmo „Touringcars VOF“. V zadnjenavedeni družbi naj bi se F in K redno posvetovala, vendar naj bi podjetje dejansko vodil F.
- 31 Predložitveno sodišče poudarja, da je družba z neomejeno odgovornostjo glede na določbe člena 16 trgovinskega zakonika v povezavi s členom 7A:1655 civilnega zakonika pogodba, katere predmet je sodelovanje dveh ali več oseb, ki se zavežejo nekaj prispevati v družbo z namenom izvajanja gospodarske dejavnosti pod skupnim imenom in doseganja skupne koristi.
- 32 Navedeno sodišče poleg tega navaja sodbo z dne 19. aprila 2019, v kateri je Hoge Raad der Nederlanden (vrhovno sodišče Nizozemske) razsodilo, prvič, da je družba z neomejeno odgovornostjo pravno razmerje, ustanovljeno s pogodbo, katerega cilj je opravljanje dejavnosti pod skupnim imenom v okviru trajnega združenja. Čeprav družba z neomejeno odgovornostjo nima pravne osebnosti, naj bi ji bila z nizozemsko zakonodajo in sodno prakso, kadar deluje v pravnih razmerjih, do neke mere priznan samostojen položaj v odnosu do posameznih družbenikov. Tako naj bi lahko družba z neomejeno odgovornostjo v svojem imenu nastopala kot stranka v sodnem postopku ali naj bi bilo mogoče zanjo pod njenim imenom uvesti stečajni postopek. Drugič, posledica neobstoja pravne osebnosti naj bi bila, da družba z neomejeno odgovornostjo ni samostojni nosilec subjektivnih pravic in obveznosti. Kadar družbenik deluje v imenu družbe z neomejeno odgovornostjo, naj bi deloval v imenu vseh družbenikov te družbe (v nadaljevanju: sodružbeniki) in zaveže vse družbenike. Pogodbo, sklenjeno z družbo z neomejeno odgovornostjo, naj bi torej treba šteti za pogodbo, sklenjeno s sodružbeniki v njihovi vlogi družbenikov. Tretjič, ker člen 18 trgovinskega zakonika določa, da je vsak družbenik solidarno odgovoren za obveznosti družbe, naj bi bil vsak družbenik neomejeno odgovoren za obveznosti sodružbenikov. Četrtič, upnik sodružbenikov naj bi lahko uveljavljal svojo terjatev tako proti sodružbenikom kot tudi proti vsakemu družbeniku posebej. Upnik družbe naj bi imel torej do vsakega družbenika dva sočasna zahtevka: enega proti sodružbenikom, ki je izterljiv iz ločenega premoženja družbe z neomejeno odgovornostjo, in drugega proti družbeniku osebno, ki je izterljiv iz zasebnega premoženja tega družbenika.
- 33 Družba Taxi Horn Tours trdi, da družba Touringcars uporablja sredstva, ki so ji dana na voljo iz lastnih podjetij sodružbenic.
- 34 Predložitveno sodišče se zato sprašuje, ali se sme preizkus kandidature subjektov, ki trajno sodelujejo v ločenem skupnem podjetju, omejiti le na skupno podjetje ali pa se mora nanašati tudi na vsako od sodelujočih oseb. Zato naj bi bilo treba ugotoviti, ali lahko gospodarski subjekt, če v njem sodelujejo fizične in/ali pravne osebe, predloži samo en ESPD.

35 V teh okoliščinah je Gerechtshof's-Hertogenbosch (višje sodišče v 's-Hertogenboschu) prekinilo odločanje in Sodišče prosilo za razlago členov 2, 19, 59 in 63 Direktive 2014/24 ter Izvedbene uredbe 2016/7 tako, da mu je v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Če imajo sodelujoče osebe (fizične in/ali pravne osebe) skupno podjetje (v tej zadevi v obliki družbe z neomejeno odgovornostjo):
 - ali mora vsaka od sodelujočih oseb predložiti ločen enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila; ali
 - morajo vsaka od sodelujočih oseb in njihovo skupno podjetje predložiti ločen enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila; ali pa
 - mora samo skupno podjetje predložiti en enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila?
2. Ali je pri tem drugače, če:
 - je skupno podjetje ustanovljeno za določen ali nedoločen čas (trajno);
 - so sodelujoče osebe same gospodarski subjekti;
 - sodelujoče osebe upravljajo lastno podjetje, ki je podobno skupnemu podjetju oziroma vsaj deluje na istem trgu;
 - skupno podjetje ni pravna oseba;
 - ima lahko skupno podjetje (od premoženja družbenikov) ločeno premoženje (in je iz tega mogoče povrniti škodo);
 - je skupno podjetje na podlagi nacionalnega prava upravičeno za zastopanje sodelujočih oseb pri odgovorih na vprašanja iz enotnega evropskega dokumenta v zvezi z oddajo javnega naročila;
 - na podlagi nacionalnega prava v primeru družbe z neomejeno odgovornostjo družbeniki nase prevzemajo obveznosti iz javnega naročila in so solidarno odgovorni za izpolnitev teh obveznosti (in torej ne sama družba z neomejeno odgovornostjo)?
3. Če je pomembnih več dejavnikov, naštetih v drugem vprašanju, kakšno je medsebojno razmerje med temi dejavniki? Ali so nekateri dejavniki pomembnejši od drugih ali celo odločilni?
4. Ali je res, da se v primeru skupnega podjetja od sodelujoče osebe v vsakem primeru zahteva ločen enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila, če se bodo za izvedbo naročila uporabila (tudi) sredstva, ki pripadajo lastnemu podjetju te osebe (kot so zaposleni in oprema)?
5. Ali mora skupno podjetje izpolnjevati določene zahteve, da se lahko šteje za en sam gospodarski subjekt? Če je odgovor pritrdilen, katere so te zahteve?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Dopustnost

- 36 Kot je razvidno iz uvodne izjave 21 Direktive 2014/24, so javna naročila, ki jih oddajo javni naročniki iz vodnega, energetskega in prometnega sektorja ter sektorja poštnih storitev in se nanašajo na navedene dejavnosti, zajeta v Direktivi 2014/25.
- 37 V skladu s členom 11 Direktive 2014/25 se ta direktiva uporablja zlasti „za dejavnosti v zvezi z zagotavljanjem ali upravljanjem omrežij, ki zagotavljajo javno storitev na področju prevoza z [...] avtobusom [...]“.
- 38 V zvezi s tem je treba poudariti, da niti na podlagi predložitvene odločbe niti na podlagi pisnih stališč, predloženih Sodišču, ni mogoče ugotoviti, ali so izpolnjeni pogoji iz te določbe in ali se zato v sporu o glavni stvari uporablja ta direktiva.
- 39 Vendar je treba predlog za sprejetje predhodne odločbe razglasiti za dopusten, ker je odgovor na postavljena vprašanja mogoče oblikovati enako na podlagi Direktive 2014/24 ali na podlagi Direktive 2014/25 (glej v tem smislu sodbo z dne 20. septembra 2018, Rudigier, C-518/17, EU:C:2018:757, točka 44). Uvodni izjavi 17 in 18 ter člen 2, točka 6, člen 37(2), člen 79 in člen 80(3) Direktive 2014/25 namreč v bistvu ustrezajo uvodnima izjavama 14 in 15 ter členu 2(1), točka 10, členu 19(2), členu 56(3), členu 59(1) in členu 63 Direktive 2014/24.
- 40 V teh pogojih okoliščina, da predložitveno sodišče pred predložitvijo predloga za sprejetje predhodne odločbe Sodišču ni določilo, katera od direktiv 2014/24 in 2014/25 se uporablja za spor o glavni stvari, ne more ovreči domneve upoštevnosti, povezane z vprašanji za predhodno odločanje, ki jih postavijo nacionalna sodišča, ki jo je mogoče zavrnilo samo v izjemnih primerih, zlasti kadar je povsem očitno, da razlaga določb prava Unije, za katero se prosi s temi vprašanji, nima nobene zveze z resničnostjo oziroma predmetom spora o glavni stvari (glej v tem smislu sodbi z dne 15. decembra 1995, Bosman, C-415/93, EU:C:1995:463, točka 61, in z dne 28. novembra 2018, Amt Azienda Trasporti e Mobilità in drugi, C-328/17, EU:C:2018:958, točka 33).

Vsebinska presoja

- 41 Predložitveno sodišče z vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 59(1) Direktive 2014/24 v povezavi s členom 2(1), točka 10, in členom 63 te direktive ter Prilogo 1 k Izvedbeni uredbi št. 2016/7 razlagati tako, da mora skupno podjetje – ki ima, ne da bi bilo pravna oseba, pravno obliko družbe, ki jo ureja nacionalna zakonodaja države članice, je vpisana v sodni register te države in je lahko ustanovljena začasno ali trajno ter katere sodružbeniki delujejo na istem trgu kot ta družba in so solidarno odgovorni za pravilno izpolnjevanje obveznosti, ki jih je prevzela – javnemu naročniku predložiti svoj ESPD in/ali ESPD za vsakega svojega sodružbenika.

- 42 Najprej je treba poudariti, da sedemnajsti, osemnajsti in devetnajsti odstavek 19 Priloge 1 k Izvedbeni uredbi 2016/7 določajo:

„Gospodarski subjekt, ki v postopku oddaje javnega naročila nastopa samostojno in ne uporablja zmogljivosti drugih subjektov, da bi izpolnil pogoje za sodelovanje, mora izpolniti en enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila.

Gospodarski subjekt, ki v postopku oddaje javnega naročila nastopa samostojno, vendar uporablja zmogljivosti enega ali več drugih subjektov, mora zagotoviti, da javni naročnik oziroma naročnik prejme njegov enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila, poleg tega pa še ločen enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila, ki navaja ustrezne informacije za vsakega od subjektov, katerih zmogljivosti uporablja.

Kadar pa skupine gospodarskih subjektov, vključno z začasnimi združenji, v postopku oddaje javnega naročila nastopajo skupaj, je treba za vsakega od sodelujočih gospodarskih subjektov predložiti ločen enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila, v katerem se navedejo informacije, ki se zahtevajo v delih II do V.“

- 43 V zvezi s tem iz člena 2(1), točka 10, Direktive 2014/24 v povezavi z uvodno izjavo 14 te direktive izhaja, da je treba pojem „gospodarski subjekt“ razlagati široko, tako da zajema med drugim katero koli osebo ali subjekt, ki na trgu ponuja storitve, ne glede na to, v kateri pravni obliki se ta oseba in/ali subjekt odloči delovati, in ne glede na to, ali gre za pravne osebe ali ne.
- 44 Iz tega sledi, da je družbo z neomejeno odgovornostjo v smislu nizozemskega prava mogoče šteti za „gospodarski subjekt“ v smislu člena 2(1), točka 10, te direktive.
- 45 Vendar je v navedeni direktivi tudi pojem „skupina gospodarskih subjektov“ obravnavan široko. V skladu s členom 19(2), prvi pododstavek, te direktive namreč skupine gospodarskih subjektov, vključno z začasnimi združenji, lahko sodelujejo v postopkih javnega naročanja in javni naročniki od njih ne smejo zahtevati, da imajo, če želijo predložiti ponudbo ali prijavo za sodelovanje, določeno pravno obliko.
- 46 Ugotoviti je torej treba, ali je treba družbo z neomejeno odgovornostjo v smislu nizozemskega prava obravnavati kot gospodarski subjekt v smislu člena 2(1), točka 10, Direktive 2014/24 ali pa kot skupino gospodarskih subjektov v smislu člena 19(2) te direktive.
- 47 V zvezi s tem v nasprotju s tem, kar so občini, nizozemska vlada in Komisija navedle v pisnih stališčih, pojma „skupina gospodarskih subjektov“ v smislu člena 19(2) te direktive ni mogoče omejiti zgolj na začasna združenja in iz njega izključiti trajne skupine ali združenja podjetij. Ta določba se namreč nanaša na „skupine gospodarskih subjektov, vključno z začasnimi združenji“. Iz tega besedila je jasno razvidno, da so začasna združenja omenjena le za ponazoritev. Pojma „skupina gospodarskih subjektov“ zato ni mogoče razlagati tako, da se uporablja samo za začasna združenja. Zato med skupinami gospodarskih subjektov ni treba razlikovati glede na to, ali so začasni ali stalni.
- 48 Poleg tega iz člena 59(1) Direktive 2014/24 izhaja, da ima ESPD tri cilje. Ta dokument je namreč posodobljena lastna izjava, kot predhodni dokaz namesto potrdil, ki jih izdajajo javni organi ali tretje osebe, prvič, da zadevni gospodarski subjekt ni v nobenem izmed položajev iz člena 57 te direktive, v katerem je ali bi lahko bil gospodarski subjekt izključen, drugič, da izpolnjuje

ustrezne pogoje za sodelovanje, ki so bili določeni v skladu s členom 58 navedene direktive, in tretjič, če je primerno, da izpolnjuje objektivna pravila in merila, določena v skladu s členom 65 iste direktive.

- 49 ESPD mora tako dati javnemu naročniku natančno in resnično sliko o položaju vsakega gospodarskega subjekta, ki zaprosi za udeležbo v postopku javnega naročanja ali ki namerava oddati ponudbo. ESPD s tem uresničuje cilj členov 57 in 63 Direktive 2014/24, ki je javnemu naročniku omogočiti, da se prepriča o integriteti in zanesljivosti vsakega ponudnika in posledično o neobstoju izgube zaupanja v zadevni gospodarski subjekt (glej v tem smislu sodbi z dne 19. junija 2019, Meca, C-41/18, EU:C:2019:507, točka 29, in z dne 3. junija 2021, Rad Service in drugi, C-210/20, EU:C:2021:445, točka 35).
- 50 V zvezi s tem je treba poudariti, da med informacijami, ki jih mora gospodarski subjekt navesti v ESPD, ni sredstev sodruženikov skupnega podjetja. Prav tako ni pomembno, ali sodruženiki družbe z neomejeno odgovornostjo v smislu nizozemskega prava delujejo na istem področju dejavnosti ali na istem trgu kot zadnjenavedena družba, ker javnega naročnika s temi informacijami ni mogoče seznaniti z ESPD skupnega podjetja.
- 51 Poleg tega obstoj solidarne odgovornosti med družbo z neomejeno odgovornostjo in sodruženiki ne zadostuje za to, da bi se javni naročnik lahko prepričal, ali so pogoji za ugotavljanje sposobnosti izpolnjeni. Javni naročnik namreč v fazi preučitve dopustnosti kandidatur opravi retrospektivno presojo, namenjeno preizkusu, ali ima ponudnik lastnosti, na podlagi katerih se lahko pričakuje dejanska izvedba zadevnega naročila. V teh okoliščinah neobstoja teh lastnosti ni mogoče nadomestiti z vnaprejšnjo pravno vezjo, na podlagi katere člani družbe z neomejeno odgovornostjo med seboj solidarno odgovarjajo za obveznosti take družbe (sklep z dne 30. septembra 2022, ĒDIENS & KM.LV, C-592/21, neobjavljen, EU:C:2022:746, točka 33).
- 52 Zato mora skupno podjetje, kot je družba z neomejeno odgovornostjo v smislu nizozemskega prava, da bi javnemu naročniku omogočilo, da se prepriča o njegovi integriteti, navesti vse razloge za izključitev glede vseh sodruženikov ali vseh oseb, zaposlenih pri enem od njegovih sodruženikov, ki so člani upravnega, upravljaljskega ali nadzornega organa skupnega podjetja ali imajo pooblastilo za njegovo zastopanje ali odločanje ali nadzor v njem.
- 53 Poleg tega je treba za potrditev zanesljivosti skupnega podjetja, kot je družba z neomejeno odgovornostjo v smislu nizozemskega prava, šteti, da želi posamično sodelovati v postopku javnega naročanja ali oddati ponudbo, le če dokaže, da lahko zadevno naročilo izvede tako, da uporabi le lastno osebje in opremo, z drugimi besedami sredstva, ki so jih njegovi sodruženiki nanj prenesli v skladu z družbeno pogodbo in s katerimi prosto razpolaga. V takem primeru za to družbo zadostuje, da javnemu naročniku predloži svoj ESPD.
- 54 V zvezi s tem mora predložitveno sodišče preveriti, v kolikšni meri lahko taka družba glede na posebnosti, ki so povezane z njeno pravno obliko kot osebno družbo in z obstoječimi povezavami med njo in sodruženiki, ustreza temu primeru.
- 55 Če pa taka družba meni, da mora za izvedbo javnega naročila zaprositi za sredstva sodruženikov, je treba šteti, da uporablja zmogljivosti drugih subjektov v smislu člena 63 Direktive 2014/24. V takem primeru mora navedena družba poleg svojega ESPD predložiti tudi ESPD za vsakega od sodruženikov, katerih zmogljivosti namerava uporabiti.

- 56 Res je, kot so navedle občini, nizozemska vlada in Komisija, da je v uvodni izjavi 1 Izvedbene uredbe 2016/7 navedeno, da je „[e]den glavnih ciljev Direktive [2014/24] in Direktive [2014/25] [...] zmanjšanje upravnih bremen za javne naročnike, naročnike in gospodarske subjekte, zlasti za mala in srednja podjetja. Ključen del teh prizadevanj je [ESPD]. [...]“.
- 57 Vendar je ta cilj zmanjšanja upravnih bremen le eden od ciljev teh direktiv. Zato mora biti zlasti v skladu s ciljem spodbujanja razvoja zdrave in učinkovite konkurence med gospodarskimi subjekti, ki sodelujejo pri javnem naročilu, ki izhaja iz samega bistva pravil Unije v zvezi s postopki javnega naročanja in je varovan zlasti z načelom enakega obravnavanja ponudnikov (glej v tem smislu sodbi z dne 11. maja 2017, Archus in Gama, C-131/16, EU:C:2017:358, točka 25, in z dne 3. junija 2021, Rad Service in drugi, C-210/20, EU:C:2021:445, točka 43).
- 58 Obveznost skupnega podjetja, kot je družba z neomejeno odgovornostjo v smislu nizozemskega prava, da javnemu naročniku predloži en ESPD zase in en ESPD za vsakega od svojih družbenikov, če meni, da mora za izvedbo javnega naročila zaprositi za sredstva navedenih sodruženikov, prav tako ni v nasprotju z načelom sorazmernosti, ki je zagotovljeno s členom 18(1) Direktive 2014/24, zlasti ker – kot je razvidno iz člena 59(1), zadnji pododstavek, Uredbe št. 2014/24 in Priloge 1 k Izvedbeni uredbi 2016/7 – lahko gospodarski subjekti predložijo ESPD, ki so ga uporabili že v prejšnjem postopku, če potrdijo, da so informacije v njem še vedno točne in pomembne.
- 59 Nazadnje, obveznost skupnega podjetja, kot je družba z neomejeno odgovornostjo v smislu nizozemskega prava, da predloži svoj ESPD in ESPD za vsakega od družbenikov, katerih zmogljivosti namerava uporabiti, sicer pomeni upravno breme, vendar ga nikakor ni mogoče enačiti z obveznostjo spremembe svoje pravne ureditve.
- 60 Glede na zgornje ugotovitve je treba na postavljena vprašanja odgovoriti, da je treba člen 59(1) Direktive 2014/24 v povezavi s členom 2(1), točka 10, in členom 63 te direktive ter Prilogo 1 k Izvedbeni uredbi 2016/7 razlagati tako, da mora skupno podjetje – ki ima, ne da bi bilo pravna oseba, pravno obliko družbe, ki jo ureja nacionalna zakonodaja države članice, je vpisana v sodni register te države in je lahko ustanovljena začasno ali trajno ter vsi njeni družbeniki delujejo na istem trgu kot ta družba in so solidarno odgovorni za pravilno izpolnjevanje obveznosti, ki jih je prevzela – javnemu naročniku predložiti le svoj ESPD, kadar želi posamično sodelovati v postopku javnega naročanja ali oddati ponudbo, če dokaže, da lahko zadevno naročilo izvede tako, da uporabi le lastno osebje in opremo. Če pa to skupno podjetje meni, da mora za izvedbo javnega naročila zaprositi za lastna sredstva nekaterih družbenikov, je treba šteti, da uporablja zmogljivosti drugih subjektov v smislu člena 63 Direktive 2014/24, in mora torej poleg svojega ESPD predložiti tudi ESPD za vsakega od družbenikov, katerih zmogljivosti namerava uporabiti.

Stroški

- 61 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) razsodilo:

Člen 59(1) Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES v povezavi s členom 2(1),

točka 10, in členom 63 te direktive ter Prilogo I Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2016/7 z dne 5. januarja 2016 o določitvi standardnega obrazca za enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila

je treba razlagati tako, da

mora skupno podjetje – ki ima, ne da bi bilo pravna oseba, pravno obliko družbe, ki jo ureja nacionalna zakonodaja države članice, je vpisana v sodni register te države in je lahko ustanovljena začasno ali trajno ter vsi njeni družbeniki delujejo na istem trgu kot ta družba in so solidarno odgovorni za pravilno izpolnjevanje obveznosti, ki jih je prevzela – javnemu naročniku predložiti le svoj enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila (ESPD), kadar želi posamično sodelovati v postopku javnega naročanja ali oddati ponudbo, če dokaže, da lahko zadevno naročilo izvede tako, da uporabi le lastno osebje in opremo. Če pa to skupno podjetje meni, da mora za izvedbo javnega naročila zaprositi za lastna sredstva nekaterih družbenikov, je treba šteti, da uporablja zmogljivosti drugih subjektov v smislu člena 63 Direktive 2014/24, in mora torej poleg svojega ESPD predložiti tudi ESPD za vsakega od družbenikov, katerih zmogljivosti namerava uporabiti.

Podpisi